

Иларионъ Макариополски

ългаритѣ, като изгубили своята патриаршия, подпаднѫли подъ гърцката. Гърцкий патриархъ непращаъ на всѣкадѣ изъ България гърци владици и гърци свещенници и заповѣдалъ въ всичкитѣ черкви да се чете и пѣе само по гърци. Така и станжло. Българскитѣ книги се горили, а българчетата се учили да четѫтъ и пишѫтъ само на гърци езикъ.

Това се продължило много години, но най-послѣ, българский народъ наченжлѣ да се свѣстява. Наченжли да се отварятъ тукъ-тамъ български училища. Тогава българетѣ попискали да четѫтъ и въ черквитѣ си на български, но патриаршията не позволявала. Поради това наченжла се крамола между гърци и българе. Тази крамола е известна подъ името „ч е р к о в и и я въпросъ.“

Цариградскитѣ българе, ржководени отъ калугеритѣ Неофитъ Бозвели и Иларионъ Макариополски, сѫ първите граждани, които поискали отъ патриаршията да си направиѫтъ българска черква, (въ която да четѫтъ на български). Патриаршията наклеветила Илариона и Неофита предъ турското правительство, което ги заточило далечъ отъ Цариградъ, като бунтовници. Неофитъ Бозвели умрѣлъ въ Св. Гора, а Иларионъ слѣдъ нѣколко години се завърнилъ